

# ئایا کمارى ئىسلامى ئىران لەبەردەم حەتمىيەتى چارەنۆسى خەیدا؟ .. براھیم حسان

سەرەنجام ھەرشى ئىسائىي بەسەر دام و دەرگاكانى كمارى ئىسلامى دەستى پەکرد كە لە ئاكامى ئەم ھەرشە دا چەندىن كەسايەتى سەربازى و ئەمنى و ئەتەمى كمارى ئىسلامى تەداچوون و بەوش ئەوى كە كمارى ئىسلامى يارى لەسەر كارتى فەزائى جەنگ و ھەشەشە گەلانى بە ھەزەكى ئەتەمى و ناوچەيى بکات كە تايى پەھات.

پەرسىار كە ئەوىيە كە ئایا ئەم دەست وەشاندەكى تەكتىكى و سەربازى ديارىكراو بە مەبەستى مل پەكەچکردنى كمارى ئىسلامى ئىران بە مەرج و داخووزىكانى ئەمريکا و ئىسائىل بە دەستبەردار بوونى ئىران لە خەونى گەلانى بە ھەزەكى ناوچەيى ئەتەمى و گەلانى بە گەفوگە يەنەش مەسەلەكە ئەم چوارچەوىيە تەدەپەندە و بەبەتەكە پەيوەندى بە ھەكەستەنەوىيەكى ستراتیژىترى ناوچەيى و ھەيەكە چىتر لە چوارچەوى ئەم مەرج و شەرتەنەي پەشوتەدا ناکە يەكەلا بەرەندە؟

يەكەم؛ ھەكەستەنەوىيەكى سەراپاگىر و ستراتیژىترى ناوچەكە كە تەيەدا ئەسایشەكى ستراتیژىتر بەتە ئاراو كە ئىسائىي گەلانى بە كەلانى قەبەكراو پەويستى پەويستى تەسلىم بوونەكى بەندەتى ئىسلامى سەسە و كمارى ئىسلامى بە مەرجەكانى ئەمريکا و ئىسرائىل و ئەژئەوا بە گەشتى بە دواو بەتە جا بە ھەر گەلەيەك بەت؛ چ لە گەلەيەكە شەكەتەكى ستراتیژى سەربازىيە و بەتە ياخود لە گەلەيەكە گەرتەبەرى گەلەيەكەكەوتەن و گەفوگە و بەتە. لە ھەردووى ئەم سەنارىيەيانەدا شەنەي جەھورى ئىسلامى بە مانە وەك ئەوى كە تەئەستە ھەيەكەم و نەزىك بە سەفرە. جەھورى ئىسلامى يەنە دەبە بەگەلە بە ئەمىكى رامكراو دەستەمە يەنە لەگەلە حەتمىيەتى چارەنۆسى خەيە ووبە و بەتە و. كمارى ئىسلامى لە شەكەي ئەستەي خەيدا وەك ئەمەكى ئىسلامى ئەيدىئەلەژىكە فەلسەفەي بوونى خەي لەسەر دژايەتى غەرب و ئىسائىل و ئەمريکا بىناكردو و بە كەردە وەش نەشانەداو كە ناتوانە دەستبەردارى ئەم تەيتمەندىيە وجوديانەي خەي بەتە، لە ھەر دووى ئەم سەنارىيەيانە دا دەبە حەتمىيەتى چارەنۆسى خەيە ووبە و بەتە و. بەگومان مەبەست ئەمە نەيەكە لە خەيدا ئەم جەگەرە كەردەوانە بىنە ھەي ئەمە چەنجەكى خەرا و

دست به جبهه بیکوئو هومرج و داخواریانی که له نارادان به خستند و یکه ستراتیژیتری ناوچه که له لایه نهمریکا و ئیسرائیل و ژئوا و پیوستی به ئیسلام کی سیاسی و که مارکی ئیسلامی امکرا و دستم هه یه که قبول کردنیان له لایه نهماری ئیسلامیه و وات هاتنه پیش و ی زیاتری حتمیه تی مرگی که ماری ئیسلامیه له و فرمیه ئستایدا.

دوهم؛ پرسیار که ئوو یه که برژوازی ئه ران تاچه ندی تر سه رکشیه کانی که ماری ئیسلامی له برامبه ر غربه و ئهمریکا قبول ده کا و ده چته پشته یاخود ئیتر ئوو به شانیه تی برژوازی ناازی و په غربه ئیتر دست به کار ده بن به ئوو ی له م قهرانی حتمیه تی بوون و نه بوونیه که که ماری ئیسلامی تیکه وتوه دست به کاری که کردنه و ی هه ز و توانا کانی خیان ده بن به گوزار له که ماری ئیسلامی به پشٹیوانی ئهمریکا و ژئوا؟

سه یه م؛ پرسیار و هه هه یه کی تری وجودی که له هه ر ته کان و اچه کینه کی سیاسی جیدیدا یه خه ی که ماری ئیسلامی ده گر ئوو یه که ئهم ئیسلام و ئهم حکومه ته ئیدیه له ژیکه دینه په چه وانیه سروشته و ناکه که به خواست و ویست و چاو و وانیه هه ره ساد کانی مر فی ئهم سه رده م و که و ته ته به رک و ته کی زه ر قوه و چاره هه نه گر له گه چاو و وانیه کانی که مگه یه کی حه فتا هه شتا میلیه نی که به توندی مه یلی به نازادی و به شه و ژیهانی ژئوا وایه هه یه و له په ناو به ده سته نهانی ئهم لانیکه مانیه ژیهانی و نازادی و خه شگوز رانی جه نگی خه ی و حوکه خه ی له دژی اگه یاندوه.

گومانی ته دانیه که خه کی کر کار و نازادیهواز که به خو نه سی ره ئهم ژهمه ئیسلامیه نه نون هه ر فرسه ته که به کار ده بن به ئوو یه کاری که ماری ئیسلامی یه کلا بکه نه و. به کورتیه که ی ده م و به م ئهم ژهمه له گه چه ندین حتمیه تی گه وره به ره و ووه که سه ری ئوو سه ری هه ر کامیان حتمیه تی و پیوستی نه مان و له ناوچونی که ماری ئیسلامیه!

که ماری ئیسلامی نه ده توانه له سه ر سه رکشیه کانی خه ی و له سه ر دوژمنایه تی خه ی له گه ژئوا و ئهمریکا و ئیسرائیه سازش بکا و بگه به ژهمه کی ده سته م که وازی له ها توهاواری جیهادی ئیسلامی و تیره ر و قودس و هه نه به و نه له ئه رانیسه دا ده توانه واز له خه سه ت و فله سه فه ی بوونی و که ژهمیه کی دینی و ئیسلامی به نه و ته سلیمه سکولاریزم و نازادیهواز گه وره ی ئهمه ی ئه ران به ت. ته سلیم بوون به هه ر کام له وان یه که مانای هه یه ئه ویش که تایی کا بوسی که ماری

# كەڭەشچى\ دىققەت و خۇشخەتەرلىك رەخىدەگرا نە. نووسىنى ۋە بدوۋىيە سەلەمان (مەشخۇل)

[بەخۇشخەتەرلىك نە. كەڭەشچى كىلىكى ئۆزىڭىزگە بېكىتىڭ.](#)

[Mashkhal\\_DaqDownload](#)

## جەڭگى دىندەكان ۋە ژەڭگىيە ناۋىيەست بەرگەۋ كەڭەشچى. ئاسە كەڭەشچى

جەڭگى دىندەكانى ئىسرائىل ۋە ئىران، سىما ۋە ۋەنەي ئاينىدىكى  
ئاستەقىنىڭ پەلەمپەسى ئاستاۋى نىشانى خەلپە ۋە ژەڭگىيە  
ناۋىيەست دىدا. قەسەكانى ھەردوۋ لاي ئىم شەخسە بىر ئۆزى كە  
بىزىن چەن دوۋ ھەزى دىندە سەرمەيدارى لىم ناۋچەيدە باشتىن  
ئۆكتەر ۋە كارەكتەرى ئىم دىورەيدە دىندەكانى سەرمەيدەن، كە دىورى  
سەركە دىبىنەن لى دىيارىكىرنى ئاينىدىكى تارىك ۋە پە شەخسە ۋە  
نائارامى ۋە ھەزەرى ۋە قەيرانى ئىم ناۋچەيدە. ئىم دىورى  
دىندەكانى سەرمەيدەن، كە ئىمەن لى ئىكرانىيە ۋە فەلەستىن ۋە  
ژەڭگىيە ناۋىيەست دىيانەۋ لى كەڭەشچى شەخسە ۋە ھەسەنگى ھەزى



بکښن، و نه بیند قوربانی جڼګی دندګانی سړمایداران.

# شانې مامستا و شلیک. و رګه اګی ل عر بی و: رزا شوان

نووسل: مدونه معلمی (بلګی مامستاګم)

شانې کی کمدید

کارګرګان

۱- قوتابیانې پل شش می بندت

۲- مامستای بیرګاری

۳- سړپرشتیار

۴- پوور نه خشین - کارګوزاری قوتابخان

شون:

۱- قوتابخان

۲- ژوری پل شش م

شانې مامستا و شلیک

(قوتابیګان دچند ناو پلګګیانو. دوا ب دوا یاند

مامستای بیرګاریش دت ناو پلګګو.)

مامستا: رزان باش

قوتابیګان (پل و وستاون): زیانت باش

مامستا: فرمون دانیشن

(مامستا جانتا بچګلګی ل سړ مزر بچوګ دادن. ژاوی

ژاوه قوتابیګان پلګګی پ کرد.)

مامستا: بدنگین. رګګګانم نم وان ی ب پرسیارګی

سادې بیرګاری دست پدګین.

(مامستا ل سړ تخت ر شګګدا، پرسیارګګ د نووست.)

دنگګی بزر ب قوتابیګانی د خوندت و.)

مامـستا: باوكم كـكـكى گـورـى شـلىكى كـى. كـ كـشى  
(۳۰۰۰) گرام بو. ويستی بىكات (۴) پارچـو (بـشـو).

پرسىار كـ ئـوـيـ: كـشى هـر پارچـىـك چـند گرام دـبـت؟  
قوتابىيـكان (بـيـك دـنگ): بـيـ مامـستا.

مامـستا: هيچ پرسىار كـتان دـربارـى پرسىار كـ هـيـ؟  
گوـچـين: مامـستا كـتـك كـ پرسىار كـت بـ (باوكم) دـستى  
پـكـردو، ئا يا مـبـستت لـ وشـى باوكم، (باوك) يـ خـتـ،  
يان (باوك) يـ ئـمـيـ؟

مامـستا: مـبـستم باوكى تـيـ.. گـمـزـيـ كـ مـبـستم  
باوكى خـم بـت.

گوـچـين: كـواتـ بـ داخـو، چونكـ باوكم كـكى شلىك ناكـتـ.  
لـ ترسى لـش خوران و سووربونـوـى رووخسارى.  
دىلان: بـمـ باوكم حـزى لـ كـكى شلىكـ.

مامـستا: بـس، بـس قسـبكـن، ئـمـ لـ ئـستادا باسى كـشى  
خـزانى ناكـين. كـكى شلىك بـ كـكى سـو دـگـمـ.. رازين؟  
قوتابىيـكان: بـ

(مامـستا تـختـسـ كـ دـگرـتـ دـستى و وشـى (شلىك)  
دـسـتـو و لـ شوـنـيدا وشـى (سـو) دـنووسيت... )  
مامـستا: ئـستا دـتوانن كاربكـن و وـمـامى پرسىار كـ  
بنووسن.

(قوتابىيـكان دـست بـ كار كردن دـكـن.. تـنيا يـكـكىان  
نـبـت، كـ بـ دـژدامانـو.. سـيرى مامـستا دـكات)  
مامـستا: چيت دـوتـ؟

شاگوـ: سـبارـت بـ باوكم لـم پرسىار دا.  
مامـستا (بـ توـيـو): چى بـسـر باوكت هاتوـ؟ ئا يا حـزى لـ  
كـكى سـو نيـ؟

شاگوـ: بـيـ حـزى لـ كـكى سـو هـيـ.. بـمـ!  
مامـستا: بـمـ چى؟

شاگوـ: باوك و دايكم لـ يـكـترى تـراون — لـ دـقـ  
عـرـبـيـكـدا جيا بونـتـو.

من لـگـ دايكمدا دـژيم. پـموايـ دايكم شايـنى كـين و  
بـينى كـكـيـ.

(مامـستا سـيرى تـختـسـ كـ دـكات و پاشان سـيرى قوتابىيـكان  
دـكات، بـ ماوـى ساتـك دودـ دـبـت.. پاشان بـ خـرايى و بـ  
رقـو، وشـى " باوكم " دـسـتـو و لـ شوـنى وشـى " دايكم "  
دـنووسـت.. )

مامـستا: ئـ مـ جـى رـزامـندى تـيـ؟

گـران (بـ شـرمـو دـستی بـرزکردـو): مـامـستا بـبور، مـن  
بـ پـچـوانـی شاگو، دایک و باوکم لـ یـکـتری زیـز بـونـ، مـن  
لـگـ باوکمدا دـژیم، ئـویش ئـو کـسـیـیـ، کـ شایـنی  
بـینی کـکـکـیـ.

(ماموستا سـری دـخورـنی، بـ توـیـیـو، دـچـت بـ لای  
تـختـشـکـ، وشـی "دایکم" دـسـتـو و لـ شوـنـیدا  
دـنووسـت "مـن" .. )

مـامـستا: پـموایـ ئـستا هـیچ کـشـیـیـک نیـیـ.  
هـریـکـ لـ ئـو دـتـوانـت کـکـکی سـو بـکـت و  
بـبـت. وا نیـیـ؟

تابان: (بـ دـنگـکی بـرز): بـ  
شاهـ: مـامـستا کـشـی نـرخـکـیمان هـیـ. کـکـکی گـور  
نـرخـکـی گـرانـ. مـنیش پارـم نیـیـ کـکـکی وا جوان و بـتام  
بـمـ. دـبـت تـنها سـیری بـم و زـقـی چـاوم بـت.

(مامـستا بـ بـزارییـو وشـی "گـور" دـسـتـو و لـ شوـنـیدا  
وشـی "بـچووک" دـنووسـت .. )

مـامـستا: ئـستا ئـرام بـویتـو؟ .. دـتـوانـیت کـکـکی  
بـچووک بـکـیت.

شاهـ: بـ، پـموایـ دـتـوانـم.  
گوـچـین: مـامـستا هـیـیـک لـ پـرسـیار کـدا هـیـ. پـموایـ کـ  
کـکـکی بـچووک، کـشی (۳۰۰) گـرام نیـیـ. دـبـت کـشـکـی  
کـمـتر بـت.

مـامـستا: کـشی ئـم کـکـ نـفـر تـیـ دـگـمـ. (سـفرـک لـ  
"۳۰۰" رـکـ دـسـتـو و دـبـت بـ "۳۰۰" گـرام )

مـامـستا: مـن پـرسـیار کـ دـخـنـمـو. سـرنـج دـخـمـ سـر  
چـمـکی (مـن، سـو، ۳۰۰ گـرام ).  
قـوتـابـیـکان: بـیـ مـامـستا.

شـمـا: مـامـستا، ئـی نـبـت لـ شوـنی "مـن" کـکـکی سـوم  
کـی. بـیـسـیتـو و بـیکـت بـ (مـن و دایکم و باوکم)  
چـوـین کـکـکی سـو مـان کـی؟

مـامـستا (بـ توـیـیـو): ئـی بـ نـیـ (مـن و دایکم و باوکم و  
خـکـکی کـانـکـمان) چـوـین کـکـکی سـو بـچووکـمان کـی؟  
(هـموو قـوتـابـیـکان دـستـیان بـ پـکـنـین کرد)

دیـلان: مـامـستا نـامـو وـت قـسـکـانت پـ بـم. بـمـم ئـگـر کـکـکـی  
بـم کـشـ بـچووکـ (۳۰۰ گـرام) بـم، نـتـوانـم بـسـر (۴) کـسـدا

دابـشی بـکـم. من (۷) خوشک و برام هـیـ. نامـوـت  
هیچیان لـ خواردنی ئـم کـکـ خـشـدا بـبـش بـکـم.  
هــ: ئـمـش (۵) کـسین، بـم داپیرم بـهـی کـلـری  
ددانـکانیـو حـزی لـ خواردنی کـک و شیرینی نیـ. بـیـ

لـ بـر دـی داپیرم من کـک ناکـم.  
(ئازاو و ژاکـ ژاک دـکـوـتـ پـلـکـو، هـر قوتابییـک  
دـیـوـت، کـشـکـی خـی بـخـاتـ بـردـم مامـستا).

مامـستا (هاواردکات): بـسـ. بـسـ. چـیـ ئـم گـگـلاوژـیـ  
(بـ ئـوـی هـست بـو بکات کـ دـستی بـ تـزی تـباشیرـوـیـ..  
ناوچـوانی بـ دـستی سـیـ) بـو پـیـی کـ ناتوانن  
کـکـکـ بـسـر (۴) کـسـدا دابـشی بـکـن. لـسـر ئـو  
رـکـدـکـوین کـ بـسـر ژمارـی پـلـکـمان (۲۳) قوتابی (۱۲) کو  
و (۱۰) کچ و منی مامـستاتـان دابـشی بـکـن.

(مامـستا ژمارـ "۴" دـسـتـو و لـ شوـنـیدا ژمارـ "۲۳"  
دـنووسـت..)

(هـموو قوتابییـکان سـرقـای کارکـن و دابـشـکردنـکـ بوون..  
جگـ لـ دوانیان نـبـت، کـ شاهـ و گـران بوون، بـ دـنگـکی  
نزم گـفتوگـیان دـکرد..).

مامـستا: ئاگادارتان دـکـمـو، وشـیـک لـ دـمتـان و  
دـرـبـچـت.. سزاتان دـمـ.

گـشـین: ببور مامـستا، من نامـوـت و پـم جوان نیـ،  
پارچـیـکی هاوشـو و هاوکـش و قـوارـ بـجووکی وک ئـوـی ئـمـ،  
بـدرـت بـ مامـستا کـمان، تـ لـ ئـمـ گـورـتـریت، دـبـت  
پارچـکـی تـ گـورـتر بـت لـوـی ئـمـ.

مامـستا: من نـ پارچـی گـورـ و نـ پارچـی بـجووکم  
دـوـت.. ئـو بـسـ.

(لـم کاتـدا سـرپـرشتیار دـتـ ناو پـلـکـو..)

مامـستا: هـستن

(قوتابییـکان — وک رـزگـرتـن لـ سـرپـرشتیار —  
هـدـستن..)

سـرپـرشتیار: رـژـتان باش.

قوتابییـکان و مامـستا: رـژی بـبـزـتان باشـتـرـبـت

سـرپـرشتیار: فـرمون دابـنیشـ.

(سـرپـرشتیار دـچـتـ دواوـی پـلـکـ و لـسـر تـختـدانـشتـنـک  
دادـنیشـت و پـنووس و لـنووسـک دـردـکـات.. لـ پـرسـیار  
نووسراو کـی سـر تـختـشـکـ دـوانـت..)

سـرپـرشتیار: ئـم پـرسـیار، هـبـیـکی تـدایـ. مایـی



په ځان کې نه، ځکه چې بچووک به سهر (۲۳) ځای سدا دابېش بکړت. ( سهرپر رشتیار په دې کې نه).

ماملستا: ئم هه ځای نیی. بهام قوتا بیی کان.. (سهرپر رشتیار قس کانې په دې بېت)

سهرپر رشتیار: په موای تې مان دویت.. په ویستیت به و هه یې پشویک بدیت.. ئم هه ځای کې راست دې ځای نه و.. ئه گېر بت وېت ئم کې کې به سهر (۲۳) ځای سدا دابېش بکړت، دې بېت کې کې گېر تر بېت.

(سهرپر رشتیار کې، تېخت سې کې به د ستيو وې د گېر ت و به د ستي کې تری پارچې تې باشیر کې هه د گېر ت.. وشې کې کې گېر (گور) د سې تې وې و لې شو نیدا د نوو سېت (بچووک). پاشان سفر کې به (۳۰۰) گرام کې زیاد د کات و د یکت

به (۳۰۰۰) گرام. دوبار پر سيار کې د خو نې تې و..)

سهرپر رشتیار: دابېش کړنې کې کې به سهر (۲۳) دا قورسې. با بیسې نه وې و بیگې ځین راستر وایې کې بیکې ځین به (۴) کې س. پاشان وشې (من) یشی سې یې وې. لې شو نیدا، وشې (باوکم) ی نوو سې. ئستا پر سيار کې روونې.

(لم سات دا زنگ لې د درېت. سهرپر رشتیار څرې کې بېوات، ماملستا مائواوایې لې د کات. دواوایې قوتا بیی کانیش مائواوایې لې ماملستا کې ځان دې کن..)

(پوور) نه خشین کارگوزاری قوتا بخان کې، د چېت به بېردم د رگای پېل کې. هه وایې تې لې فې نکر دنی ژنې کې ماملستا، به ماملستا کې د دات..)

پور نه خشین: ماملستا ژنې کېت پېش کې مېک بهر لې ئستا، تې لې فې نی کړد. سهرپر رشتیار کې لې پېل کې دا، به یې بانگتم نه کړد..

ماملستا: ئی ئې و چې دې وېت؟

پوور نه خشین: به ئو وې تې لې فې نی کړد، بیرت بخا تې وې کې کې کې شلیکی به بکړت.

ماملستا (زېر به تو یې وې): چې، کې کې شلیکی؟

(ماملستا جانتا کې فې دایې ناو پېل کې، به نو ریز کانې تېخت دانیشتن کانې پېل کې دا د هات و د چوو..)

ماملستا: نام وېت جار کې تر، گو م لې وشې شلیکی بېت وې. نا نام وېت.. رقم لې شلیک.. رقم لې شلیک.. رقم لې کې شلیک.. رقم لې کې شلیک..

- کې تایی -